

..... Σ Η Μ Α

0.- θά σάς παρουσιάσωμε σήμερα, ἀγαπητοί ἀνδραταί, τραγούδια ἀπὸ διάφορες περιοχές τοῦ Πόντου. Ὅσοι γιὰ τὴν συνεργασία τῶν ἀνδρατῶν μας, κρατοῦμε στὰ χέρια μας ἓνα πάρα πολύ ἐνδιαφέρον γράμμα, πού μας ἀπεστάλη ἀπὸ τὸ χωριὸ Σιήτη-Κοζάνης. Στὸ γράμμα αὐτό, θά ἀναφερθοῦμε σέ λίγο. Ἀκοῦστε πρῶτα ἓνα τραγούδι.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

0.- Ὁ καλὸς μας φίλος καὶ τακτικὸς συνεργάτης τῆς ἐμπομπῆς μας - Ἀντώνιος Παπαδόπουλος - ἀπὸ τὸ χωριὸ Σιήτη-Κοζάνης, μᾶς παρακολοῦθεῖ καὶ μᾶς συμπαραστέκεται κατὰ τρόπο ὑπέροχο. Ἡ συμβολή του, στὴν προσπάθειά μας εἶναι οὐσιαστική.

Ἀγαπητέ μας φίλε, θά διαβάσωμε μερικά ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ ὥραϊο σου γράμμα, ὅπου ὁ τρόπος μέ τὸν ὁποῖο καταγράφεις τὰ στοιχεῖα καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ συνομιλητῆ σου Ἀντωνίου Σαββίδου, ἐτῶν 63, εἶναι ἀρι-βῶς ὁ ἐνδεδειγμένος γιὰ κάθε λαογραφικὴ προσπάθεια.

Τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον ἀντιμετώπισες, ὁ συνεργάτης μας, Παπαδόπουλος, εἶναι ἡ ξενιτειὰ μέ τὰ τρία σπουδαῖα γεγονότα, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνουν τοὺς καὶ μού, τίς συγκινησεις καὶ τίς χαρές τοῦ ξενιτεμένου.

Νά τί γράφει ὁ φίλος μας:..... (ἀφήγηση τοῦ γράμματος)

..... Λ Υ Ρ Α

0.- Στὸ γράμμα του, ὁ Ἀντώνιος Παπαδόπουλος, μᾶς στέλνει καὶ μιὰ ὥραϊα συλλογὴ ἀπὸ Ποντιακὰ δίστιχα τῆς ξενιτειᾶς, πού τὰ ὑπαγόρευσε σ' αὐτόν ἡ σεβαστὴ κ. Ἀνατολή Βασιλειάδου ἀπὸ τὸ Χαφίλιο-Ματσούνας.

Ἡ ὑπέροχη αὐτὴ γυναῖκα, ἡ ὁποία εἶναι νοσταλγὸς τῆς χαμένης Πατρίδας καὶ ἡ ὁποία εἶναι φορέας ὁμορφῶν παραδόσεων, ἡ ἥρωική αὐτὴ γυναῖκα ὑπέστη ἡ ἰδία φοβερὰ πλήγματα, πού ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς μαύρης ξενιτειᾶς, ὅπου 7 ὁλόκληρα χρόνια ζοῦσε μακριὰ τῆς ἀγαπημένου της σύζυγος, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀντὶ νά γυρίσῃ, ἔμεινε γιὰ πάντα στὰ ξένα. Ποιὸς ξέρει, σέ ποιά ἀδυναμία βρέθηκε, γιὰ νά παρασυρθῇ ἀπὸ τὸ μεθυστικὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν τῆς ξενιτειᾶς, ὥστε, νά λησμονήσῃ τὸ γυρισμό.

Καὶ τὸν καὶ μὲ αὐτό, ἡ Ἀνατολή Βασιλειάδου, τὸν ἔκανε τραγούδι πο-νετικὸ. Ἀκοῦστε μερικά χαρακτηριστικὰ δίστιχα τῆς ξενιτειᾶς, γραμμένα ἀπὸ τὴν ἴδια.

..... Λ Υ Ρ Α (ἀπαγγελία)

..... ΛΥΡ-ΤΡΑΓ

0.- Τόσο μέ τὴν συλλογὴ τῶν διστίχων τῆς Βασιλειάδου, ὅσο καὶ μέ τὰ στοι-χεῖα, πού ἀφοροῦν τὴν ἀναχώρηση, τὴν ἀποδημία καὶ τὴν ἐπιστροφή τοῦ ξενιτεμένου, ὅπως τὰ διετύπωσε ὁ Σαββίδης, θά ἀσχοληθοῦμε καὶ σέ ἄλλες μας ἐμπομπές προσεχῶς. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ, φίλοι μας, ἀπὸ τὴ Σιήτη Κοζάνης, γιὰ τὴν πολύτιμη συνδρομὴ σας στὴν προσπάθειά μας.

Συνεχίζομε τὸ πρόγραμμά μας μέ τὸ τραγούδι τῶν Σουρμένων - Χαφία-.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

0.- Ακούστε τώρα τό θυμικό τραγούδι τῆς 'Ορδοῦ " Ἐκάν και τό το
σιν " .

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

0.- Κλείνομε τό πρόγραμμά μας μέ διάφορους σκοπούς και τραγούδια.
.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- 1) Ἄσπρη ἡ ἀπεχωρίστη και στήν ὄν γενεάν +
ὁ καρπὸς πάντα ἀναβάν, κι κόψτ' εἰς μοῖζ' καμμίαν
- 2) Πάντα ἔσκηκε ἀρουκρική και πάντα ἐρεμνία -
πάντα ἔβγαλε ἀπ' αὐτὸν εὐακάν και τὴν ὁρᾶσαν ἔρεβαν.
- 3) Τετχέμα χεῖνι ἐμάρεθα εἰς μαῦρον τὴν σκοτίαν
κι εἰς ὡς βεῖν ἔπλετο, κι δα μερῶν' καμμίαν.
- 4) Εἰς γιάνι μ' κ' εἶχα εὐνοροει και εὐνορία μ' παράδει
τὰ κόσμα ντ' ἐπορηάρεθα και μετὰ τὴν παρὰ δει.
- 5) Ἄφ' ὡς λίπον φωνὴν ἔρεθ' εἰς ὡς δὲ μ' νέρου - 1 +
διὰ τὴν ἀνδριάναν σου, ὡς κ' ἔρεθ' χιαντικόν - 1
- 6) Ἐρεθ' εἰς ὡς εὐνορία, ἔρεθ' εἰς ὡς εὐνορία τὴν Ρουβίαν
μὴν ὡς εἶχεν ἡ καρδιά μ' εἰς ὡς εὐνορία χιαντικόν.
- 7) Ντὸ εἰς ὡς εὐνορία εὐνορία εἰς ὡς εὐνορία τὸ εὐνορία
εἰς ὡς εὐνορία καμμίαν, ὁ εὐνορία εἰς ὡς εὐνορία.
- 8) Ἀς εὐνορία εὐνορία και εὐνορία εὐνορία +
εὐνορία μ' ἀναβάν, ὡς και καδαν εὐνορία εὐνορία.
- 9) Ντὸ εὐνορία και καρπὸν, ἡδονα εὐνορία και καμμίαν
χωρὶς γερτέρ, χωρὶς κονεὺς τὰ παρὰ εὐνορία εὐνορία εὐνορία.

.....ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ